

Erik Ansvang

DE VISES STEN

VisionsNettet

www.visionsnettet.dk

DE VISES STEN

Erik Ansvang

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

De Vises Sten

Af Erik Ansvang

Esoterisk set arbejder alkymien på at forvandle menneskets lavere natur til højere åndelighed.

Hvis man tror, at alkymi drejer sig om mystiske magikere, der står i dunkle laboratorier mellem rygende kolber og boblende reagensglas, mens de udfører hemmelige eksperimenter for at skabe guld, så er det svært at se en sammenhæng med åndelig udvikling. Men hvis guld i stedet er et symbol på noget helt andet end en klump fysisk metal, så er der måske en sammenhæng.

Ordet alkymi

Ordet alkymi stammer fra "al", der betyder "den" og "kimiya", der betyder "vises sten". Alkimiya er imidlertid et arabiseret ord, der stammer fra det græske "chemeia", der betyder "væske" eller saft, som er udtrukket fra en plante. Chemeia kan derfor oversættes med "livets vand". "Alkimiya" eller "Uikhemi" blev til "alkymi" – dvs. den guddommelige magis kunst. Men hvis man går længere tilbage i tiden, stammer arabernes og grækernes ord fra det gamle Egypten – nærmere bestemt fra den egyptiske skabergud Chem eller Khem. Ordet Khem er identisk med navnet på skaberguden Khnum (billedet th.).

De gamle egyptere sagde, at "Khnum giver ånden form og liv", for han var symbol på den guddommelige kraft, der omsatte den guddommelige hensigt og plan til det skaberværk, der kaldes Universet. Khnums enestående

alkymistiske handling bestod i at forvandle absolut intet til absolut alt (Universet i sin helhed), og det må betegnes som en guddommelig alkymistisk proces. Khnums arbejde var derfor en forudsætning for skabelse og udviklingen af stof, tid og rum, af cyklisk bevægelse og af begyndelse og slutning.

Kemit, kemi og alkymi

Egyptens oprindelige navn havde direkte relation til alkymistiske processer. I det gamle Egypten hed landet "Kemit", der betyder "den sorte jord". Navnet var inspireret af det sorte, næringsrige slam fra Nilen, der gjorde Egypten til et frugtbart land midt i den livløse Saharaørken. Egypten og dets civilisation var planlagt til gennem forvandlingen fra sort jord eller mørkt stof at blive et tempel for åndeligt lys. "Kemit" eller "den sorte jord" var derfor symbol på mørk materialisme, som kendetegner de tidlige stadier i menneskets åndelige udvikling. "Kemit" repræsenterede en forvandlingsproces, der senere blev til det græske "chemeia", som i tidens løb blev forvandlet til det nutidige ord "kemi" eller "alkymi".

Naturens kemi

Alkymi er "naturens kemi". Alkymi beskæftiger sig med naturens finere kræfter. Eksoterisk set er det en søgen efter midler til at forvandle uædle metaller til guld ved hjælp af f.eks. "de vises sten" – lapis philosophorum (kabbalistisk alkymi). Forvandlingen er mulig, men det er en søgen, der kun repræsenterer alkymiens rent fysiske eller materielle aspekt. Esoterisk set arbejder alkymien på at forvandle menneskets lavere natur til højere åndelighed, og de to skal smelte sammen i en

syntese og bliver ét, når de åndelige, alkymistiske processer er fuldført. Det er det, rosenkreuzerne kalder "det kymiske bryllup", og her er der tale om åndelig eller esoterisk alkymi. De uædle metaller symboliserer menneskets lavere begær, lidenskaber og vrangforestillinger, og rent guld er den visdom, der opstår, når der opnås åndelighed. Middelalderens Rosenkreuzere var alkymister, der ledte efter "den skjulte ånd" i alt uorganisk stof, og som af frygt for forfølgelser skjulte deres esoteriske filosofi bag et slør af symbolik.

Alkymi beskæftiger sig som sagt med naturens finere kræfter og forskellige tilstande, og alkymisten forsøger med mere eller mindre symbolsk sprogbrug at vise de uindviede så meget af "mysterium magnum" (det store mysterium), som det var sikkert at afsløre for en egoistisk, materialistisk og grådig menneskehed. Som det første princip postulerer alkymisten, at der findes et bestemt universelt opløsningsmiddel, som medfører, at alle sammensatte legemer opløses i den homogene substans, som de alle er opstået fra. Det er en substans, som alkymisten kalder "rent guld" eller "summa materia". Opløsningen, der også kaldes "menstruum universale", rummer kraften til at fjerne alle sygdomme fra menneskekroppen. Den kan forny ungdommeligheden og forlænge livet. Sådan er "lapis philosophorum" – de vises sten.

Alkahest

Inden for alkymi henviser begrebet *alkahest* til universel opløsning. Det er den kombination, der omdanner stof (bly) til guld. Inden for åndsvidenskaben henviser begrebet til menneskets sjælelige aspekt, hvor alle forbindelser genoprettes, sådan at menneskekroppen og dens egenskaber omdannes til den oprindelige åndelige essens. Udtrykket alkahest blev første gang brugt af Paracelsus for at betegne menstruum (et stof, der opløser et fast stof eller fortrænger det). Alkahest er det universelle opløsningsmiddel, som iflg. Paracelsus og Van Helmont kan reducere alle organer – enkeltvis eller sammensatte – til primum (dvs. "det første" eller "det oprindelige"). Van Helmont mente, at det var muligt at skabe et generelt opløsningsmiddel ved hjælp af kemiske midler, når det gælder fysiske ting. Men psykologisk har det relation til de mangfoldige og skiftende elementer, som styrer menneskets handlinger, og som kan komme under kontrol ved hjælp af den oplyste vilje. Det gøres ved at reducere dem til deres essens, som de alle er udgået fra. Alkahest – set fra det psykologiske og mystiske aspekt – er derfor sjælsaspektet, der bruger de iboende energier til at bearbejde eller opløse stoffets indflydelse – eller bearbejde og forvandle "bly" og med tiden forvandle det til det "rene guld". Med andre ord går processen ud på at bringe hele menneskets tilstand i perfekt harmoni og åndelig sympati med alkahest – den åndelige essens eller sjælen.

Geber - alias Abu Musa Jabir ibn Hayyan - var en fremtrædende islamisk alkymist, farmaceut, filosof, astronom og fysiker. Europæerne kalder ham "den arabiske kemis fader".

De hermetiske skifter

Alkymi kom først til Europa via Geber – den arabiske vismand og filosof fra det 8. årh. e.Kr. – men alkymi var kendt og praktiseret i Kina og Egypten i årtusinder tilbage i tiden. Man har fundet utallige papyri om alkymi og andre beviser på, at det var faraonernes og præsternes foretrukne studier, og informationerne er bevaret under den overordnede betegnelse "hermetiske skifter" – *Corpus Hermeticum*. Man studerede alkymi på tre særskilte niveauer, som giver mulighed for mange fortolkninger – kosmisk, menneskelig og fysisk. De tre metoder blev kategoriseret under de tre alkymistiske egenskaber – svovl, kviksølv og salt. Forskellige forfattere har oplyst, at der er henholdsvis tre, syv, ti og tolv processer, men de er alle enige om, at der kun er ét formål med alkymi: At transmutere grove metaller og forvandle dem til rent guld. Men hvad der menes med "det rene guld", er der meget få, der har forstået.

Der er ingen tvivl om, at naturen rummer mulighed for en transmutation af grovere metaller til finere – dvs. til guld. Men det er kun ét af alkymiens aspekter. Det er det fysiske og rent materielle aspekt, for de samme processer foregår i Jordens indre. Men desuden har alkymi en symbolsk, psykisk og åndelig betydning. De kabbalistiske alkymister stræbte efter erhvervelse af den førstnævnte metode, men de esoteriske alkymister er ikke interesseret i fysisk guld, for de retter al opmærksomhed og alle bestræbelser på transmutation af den lavere natur, så den kan indgå i en syntese med det åndelige aspekt i mennesket. Menneskets sjælelige, tankemæssige, følelsesmæssige og fysiske bevidsthedsudtryk sammenlignes derfor med de fire elementer – ild, luft, vand og jord – eller de tre elementer svovl, salt og kviksølv, der er en betegnelse for ånd, krop og sjæl – eller ild, jord og vand. Hvert element rummer en trefoldig sammensætning – fast, vekslende og flygtig.

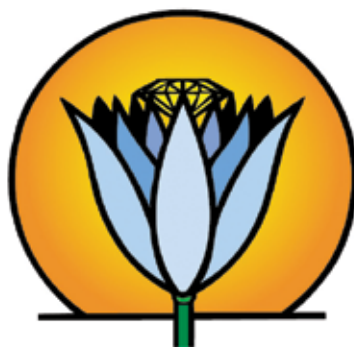

Demokrit fra Abdera

Fupmagere og charlataner?

Man ved kun lidt eller intet om oprindelsen til filosofiens arkaiske gren, men der er ingen tvivl om, at den går forud for konstruktionen af enhver kendt zodiak. Der er heller ikke tvivl om, at den beskæftiger sig med naturens personificerede kræfter, og at den muligvis også har inspireret til verdens mytologier. Der er heller ingen tvivl om, at den sande transmutation (på det fysiske plan) var kendt i de gamle civilisationer, men at den er gået tabt ved begyndelsen af den såkaldte historiske periode. De fleste i Europa beskyldte alkymisterne for at være fupmagere og charlataner, men tænkere som Roger Bacon, Agrippa, Henry Khunrath og den arabiske Geber var alt andet end fupmagere. Naturvidenskabens forskere, som i nutiden reformerer fysikkens videnskab på baggrund af Demokrits teori om atomet, der er genfremsat af John Dalton, "glemmer", at Demokrit fra Abdera var alkymist, og at en intelligens, der var i stand til at trænge så dybt ind i naturens hemmelige processer, må have haft gode grunde til at blive hermetisk filosof.

VisdomsNettet

www.visdomsnettet.dk